

Energiföretagen Sverige Remissvar Advanced Net Zero

Energiföretagen Sverige ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Energibranschen investerar omkring 30–35 miljarder kronor årligen. Med rätt förutsättningar kan vi fortsätta trygga energileveranserna till hushåll, företag och samhälle – varje sekund, året om – samtidigt som vi driver på den förändring som möjliggör framtidens energisystem. Vårt mål är att; utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Energiföretagen Sverige tackar för möjligheten att få lämna synpunkter.

Energiföretagen Sverige välkomnar att SGBC fokuserar på byggnadens produktfas och byggproduktionsfas, vilka är stora utmaningar för klimatfrågan. Vi välkomnar också ambitionen att stimulera produktionen av förnybar energi, som inte begränsas till placering i anslutning till byggnaden, samt att SGBC uppmuntrar andra kompensationsåtgärder, gröna hyresavtal och minskade effekttoppar. Emellertid anser vi att förslaget saknar helhetssyn på flera punkter.

Inkludera rivning och renovering av miljonprogrammen

Det pågår flera diskussioner om renoveringen av miljonprogrammen. Om dessa planer blir aktuella är det viktigt att beakta konsekvenserna av rivning och ombyggnad ur ett livscykelperspektiv. Det är oklart varför ombyggnad och renovering exkluderas. Energiföretagen Sverige anser att klimatpåverkan orsakad av ombyggnader och positiva eller negativa klimateffekter av rivning bör inkluderas i Net Zero.

Fokusera på att utveckla byggnader

Många av de åtgärder som föreslås har inte med själva byggnaden att göra utan pekar mer på utvecklingen av det kringliggande energisystemet. ANZ bör främst fokusera på åtgärder i byggnaden som byggherren, fastighetsägaren eller fastighetsbrukaren har rådighet över, tex effektstyrning och avfallssortering. Eftersom det är en certifiering av byggnader måste fokus vara på själva byggnaden.

Utgå från ett system- och konsekvensperspektiv

Energiföretagen Sverige står för en systemsyn på samhällets energiförsörjning som främjar kloka helhetslösningar, samverkan och hållbara affärsmodeller. Energibranschen ska möta flerdimensionella samhällsmål där tre mål är centrala för Energiföretagen Sverige: försörjningstrygghet, konkurrenskraft och hållbarhet. Hållbarhet betraktas ofta utifrån ett ekologiskt synsätt men Energiföretagen Sverige understryker att social och ekonomisk hållbarhet är lika viktiga delar för samhällsmålen och helheten.

Generellt förordar Energiföretagen Sverige att Net Zero konsekvent bör följa upp konsekvenserna av valda åtgärder i energisystemet. När det gäller amortering och betalning av klimatskulder som uppstår under initial- och driftsfasen av byggnaden bör Net Zero följa denna logik. Utifrån ett livscykelperspektiv innebär all nyproduktion (även förnybar produktion) ökat klimatutsläpp. Det är först när man beaktar konsekvenserna av den nya förnybara elen i systemet som man kan dra slutsatsen att den förnybara elen minskar klimatutsläppet på sikt. Klimatkompensation är dessutom en del av konsekvensperspektivet, inte bokföringsperspektivet.

Energiföretagen Sverige anser att Net Zero bör vara konsekvent och använda konsekvensperspektivet i alla delar av certifieringssystemet. Energiföretagen Sverige vill även framhålla att el och fjärrvärme ska hanteras analogt i dessa delar.

Minska effekttopparna i energisystemet

Energiföretagen Sverige anser att kriterierna bör ha större fokus på byggnadens använda energi och maximala effektbehov/värmeförluster, i synnerhet under perioder där det uppstår effekttoppar i energisystemet. Detta istället för att fokusera på sätt att betala årlig klimatskuld.

Förnybar energi med ursprungsgarantier bör vara additionell

Systemet med ursprungsgarantier syftar till att säkerställa att elproduktion i en enskild produktionsanläggning inte räknas flera gånger i elanvändarnas miljöbokslut. Annullering av ursprungsgarantier har i sig i dagsläget dock liten påverkan på utvecklingen av energisystemet. Därmed ska heller inte annullering av ursprungsgarantier accepteras som enskild klimatåtgärd i ett annars ambitiöst certifieringssystem som Net Zero.

Däremot kan ursprungsgarantier användas till att verifiera att el som används i byggnaden kopplas till elproduktion som är additionell, d v s har tillkommit enbart tack vare att den aktuella byggnaden certifierats med Net Zero. Energiföretagen Sverige anser att förnybar el ska accepteras som klimatåtgärd i Net Zero enbart om den bevisligen är additionell.

Energiföretagen Sverige tillstyrker att den initiala klimatskulden inte ska kunna betalas tillbaka genom att till driften köpa förnybar ursprungsgaranterad energi.

Allokering av fossil plast till fjärrvärme löser inte plastproblemet

Energiföretagen Sverige ifrågasätter inte att det uppkommer fossila utsläpp när avfall förbränns. Den relevanta frågan är hur klimatpåverkan från förbränning av avfall kan minska, vilket hänger ihop med vem som ska bära ansvar för utsläppen. En grundregel för miljöpolitisk styrning är att styrmedel bör sättas in så nära problemkällan som möjligt. Att allokera klimatutsläppet från fossil plast till fjärrvärmekunden påverkar inte de boendes beteende varken när det gäller konsumtion eller avfallshantering.

Energiföretagen Sverige anser att klimatutsläpp från energiåtervinning av plast bör allokeras till produktions- och konsumtionsledet för plastprodukten. En allokering av klimatutsläpp till energiåtervinning leder inte till förändringar i produktions- eller konsumtionsledet och därmed leder det inte till minskat klimatutsläpp. Snarare försvårar en felallokering av utsläpp möjligheten till energiåtervinning av ett flöde som annars skulle ha destruerats (eftersom inhemska plastfraktioner inte ska deponeras enligt gällande svensk lagstiftning) eller deponerats, i fallet för importerade plastfraktioner.

Minska den initiala klimatskulden

Net Zero bör i större utsträckning fokusera på åtgärder som minskar klimatskulden istället för att amortera av initial klimatskuld som uppstår under byggnadens byggfas. Många av de åtgärder som föreslås handlar om att amortera byggnadens klimatskuld med åtgärder i energisystemet istället för att fokusera på att minimera klimatskulden vid byggfasen.

Använd Alternativproduktionsmetoden för allokering av kraftvärme

Net Zero anger att *"Den svenska definitionen och kraven är baserade på regelverk, standarder och praxis i Sverige, inom EU och globalt"*. Den så kallade Alternativproduktionsmetoden används för allokering av kraftvärme i flera svenska och europeiska standarder och direktiv. Därmed bör man i Net Zero använda Alternativproduktionsmetoden istället för Energimetoden för allokering av kraftvärme.

Åtgärderna bör vara kvantifierbara

Många kompensationsåtgärder som föreslås i remissförslaget går inte att kvantifiera, exempelvis finansiera fond, investeringar i svenska pumpkraftverk, biobränsle för flyget. Energiföretagen Sverige anser att Net Zero bör precisera kvantifieringen av de föreslagna åtgärderna. Dessutom bör Net Zero främst fokusera på åtgärder som byggherre/fastighetsägare/fastighetsbrukare har rådighet över.

Utveckla avsnittet om gröna hyresavtal

Energiföretagen Sverige föreslår konkretisering av avsnittet om gröna hyresavtal enligt nedan:

Det ska finnas Gröna hyresavtal mellan fastighetsägare och brukare. I det gröna avtalet ingår 1) överenskommelse om avfallshantering inklusive krav på

minimering och källsortering av avfall i anslutning till fastigheten och i synnerhet plastavfall, 2) regler om användning av grön el och värme (ursprungsgarantier för existerande förnybar el och värme) som innebär att endast el och värme som produceras utöver den planerade produktionen (är additionellt) ska beräknas som gröna, 3) regler om delningsekonomi t. ex utrymme för gemensamma trädgårds- och byggverktyg, bilpooler, etc.

Stockholm som ovan

Pernilla Winnhed

Vd, Energiföretagen Sverige